

DRAUGAS

KATALIKIŠKAS LAIKRAŠTIS PAŠVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS

VOL. II. (METAII.)

WILKES-BARRE, PA. KOVO (MARCH) 10 D. 1910 M.

No. 10.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

NEDĖLDIENIO VAKARAIŠ.

PENKTOJI GAVENIOS NEDELIA.

Lekcija. — Žyd. IX, 11—15. — Broliai Kristus pasistatęs augščiausiu kunigu ateinančių gerybių, per didesnę ir tobulesnę šėtrą ne rankomis padarytą, tai yra, ne šio sutvėrimo; ne per ožių arba veršių kraują, bet per savo paties kraują įėjo vieną kartą į šventyklą, atradęs amžiną atpirkimą. Nes jei ožių ir jaučių kraujas ir telyčios pelenai apšlakinti pašvenčia suteptuosius kūno apčystijimui — kaip toli daugiau Kristaus kraujas, kuris per Šventąją Dvasią pats save aukojo Dievui nesuteptą, apčystys mūsų sąžinę nuo numirusių darbų, tarnavimui gyvajam Dievui? Ir togi dėl yra naujojo testamento tarpininku, idant kad užeis mirtis anų peržengimų atpirkimui, kurie buvo po pirmuoju testamentu, gautų amžinosios tėvainybės pažadėjimą tie, kurie yra pavadinti.

Evangelija. — Jon. VIII, 46—59. — Anuomet tarė Jėzus žydų minioms: Kas iš jūsų parodys manyje kaltybę? Jei tiesą kalbu, kodėl man netikite? Kas iš Dievo yra, Dievo žodžius klauso. Dėlto jūs neklausote, jog iš Dievo neesate. Atsakė tadą žydai ir tarė jam: Ar mes negerai sakome, jog tu esi samaritonas ir velnią turi? Atsakė Jėzus: Aš velnio neturiu, bet garbinu mano tėvą, o jūs manęs negarbinote. Aš nieškau mano garbės. Yra kuris ieško ir sūdią. Ištiesų, ištiesų sakau jums: jei kas mano kalbą užlaikys, neregės mirties ant amžių. Sakė tad žydai: Dabar pažinome, jog turi velnią. Abraomas numirė ir pranašai, o tu sakai: Jei kas mano kalbą užlaikys, neragaus mirties ant amžių. Ar-gi tu esi didesnis už mūsų tėvą Abraomą? kursai numirė. Ir pranašai numirė. Kuo pats save darai? Atsakė Jėzus: Jei aš pats save garbinu — mano garbė nieku yra. Yra mano tėvas, kurs mane garbina, kurį jūs sakote, jog yra jūsų Dievas. O nepažinote jo, bet aš jį pažįstu, ir jei sakyčiau, jog ano ne pažįstu, būsiu jums lygus, melagis. Bet aš jį pažįstu ir jo kalbą užlaikau. Jūsų tėvas Abraomas linksmi laukė, idant regėtų mano dieną. Regėjo ir linksminosi. Tarė tadą jam žydai: Penkių dešimčių metų dar neturi, o Abraoma regėjai? Tarė jiems Jėzus: Ištiesų, ištiesų sakau jums, jog pirmeg Abraomas stojosi, aš esu. Pagavo tadą akmenis, idant mestų ant jo. Bet Jėzus nusilenkė ir išėjo iš bažnyčios.

“JĖZUS UŽSISLĖPĖ”.

“Jėzus užsislėpė” — skaitome šioje, Kančios Nėdėlios Evangelijoje, kuomet kryžiai, kurie Kristų ant kryžiaus mirusį perstato, pridengti tampa melynėmis uždangomis mūsų Bažnyčiose ir taip pasilieka iki Didžiajai Petnyčiai, Jėzaus mirimo dienai. Didžioje Petnyčioje, svieto Išganytojas viešai atsidadė savo priešų piktumui ir jų pagiežai; bet, šiandie, joguei laikas Jo kančios da neatėjo, kad priešai paėmė akmenis, kad į Jį mestų, “Jėzus užsislėpė,” kaip sako Evangelija, “ir išėjo iš Bažnyčios.” — Šv. Povilo Rašte pas Koliosiečius randame šiuos žodžius: “Kas augštai yra dūmokite, ne kas yra ant žemės. Nes numirė: ir gyvenimas jūsų paslėptas yra su

Kristumi Dievop:” Įsidėmėkime gerai sau šiuos žodžius ir turėkime juos savo obalsiu laike likusiųjų dviejų sąnvačių; atitraukime savo mintis, kiek tas yra galima, nuo žemiškųjų linksmybių ir laikinių rūpesčių, o gyvenime užsislėpę Jėzaus širdyje, kad išmoktum Jos nepabaigtos vertės lekcijas ir taptum panašiais Jezui, mūsų pavyzdžiui ir tikslui.

Daugiausiai kliūčių mūsų dvasiškame gyvenime atsiranda iš to, kad mes negana tankiai bandome pasislepti nuo svieto sumišimo ir pagundų. Jeigu mums, kaip mokintiniams, reikėtų išmokti sunkią kokią lekciją arba jei prireiktų parengti svarbią pirkliavimo atskaitą, tad mes nesisėstume į pilną žmonių kambarį, kad jie su mumis linksmi galėtų praleisti laiką, bet, prasišalinę nuo svieto pagundų ir sumišimo, nuošaliai ir tyloje savo darbu užsiimtum. Iš visų mūsų reikalų išganyto darbas yra svarbiausias. Laike tad šios, Kančios, sąnvaits ir laike kitos, didžiosios, sąnvaits, pasirinkim sau kasdien laiką, kuomet nuo visko atsitraukę, įeitum į bažnyčią ar, nuošaliai, į savo kambarį, idant ten, numirę svietui, užsislėptum visiškai su Kristumi mūsų Išganytojumi. Tegul tenai vaidintuvė mūsų, kuri taip yra skubi paduoti mūsų minčiai svietišųjų linksmybių vaizdus, įsidėmi dabar vieną daiktą: gyvai įvaizdinti mūsų dušiose karčiausią Kristaus kančią ir jo mirtį už mus. Te tie jausmai, kurie mus pirmiau davesdavo iki ašarų ir iki rustybės, regint ar skaitant apie atsitikimus iš žmonių gyvenimo, dabar te jie susijudina prie meilės ir skausmo ir gailesties kuomet mąstome apie Tą, kuris yra pati Meilė, sužeistą ir apsiliejusį krauju už nusidėjimus mūsų pačių papildytus. Žingsnis po žingsniui eikime paskui Jėzų į Gethsemani ir į teismo namą ir ant Kalvarijos; sustokime ten po Križiumi prie Marijos ir Jono ir Magdelanos ir klausykime tų pastarųjų Septynių Žodžių ir prisiklausinėkime lašėjimui to Brangiausiojo Kraujo lašėjimui, kurio aidas skambės Bažnyčios dėjose ir jos Sakramentuose visame pasaulyje iki laiko pagynai.

Jei tą darysime, neapsakomas džiaugsmas, Dievo dovana, bus suteiktas mūsų nuramintoms dūšioms. — Ar gal, tad, būt kas nors labiau pageidautino, kaip numirti svietui, kad tik galėtum taipos būti užslėptais su Kristumi Dievop?

S.

KODĖL NEINI IŠPAŽINTIES?

Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J. Dr.

vertė kun. V. D.

Turinyis ir siekis.

Apie ką šiame veikalėlyje bus kalbama jau nebenaujiena. Be skaičiaus yra knygų ir knygelių apie išpažintį. Bet kam jos vyriausiai buvo rašoma? Tiems, kuriems eiti išpažinties nesunku. Nepamiršta, tiesa, ir apie tuos, kurie išpažinties ėjime apsileidžia; bet buvo apie tat rašoma arba perplačiai, arba vėl perdaug trumpai, arba nebuvo lytima tie vietiniai užmėtinėjimai, kurie kilo kaip kuriose vietose ir kuriuos iššaukė ilgaiui tam tikros aplinkybės. Tinginio ranka nenoroms ima už didelių knygų,

o ir piniginis krepšelis nelengvai atsiriša, nes jų kaina peraukšta. Gali būti jos naudingos pamokslininkams ir tikėjimo išguldinėtojams, bet nevisada žmonėms. Tos-gi, kuriose dalykas per trumpai ir sausai aprašyta, nepakankina. Šitasai veikalėlis apsirinko sau vidurinį kelią — nė perdaug, nė permažai. Palyti tuosius užmėtinėjimus, su kuriais mūsų tautiečiai susiduria ypač svetur. Ypačingai čia Amerikoje, ar tai dirbtuvėse, ar tai prie darbo susidurdami su kitatikiais ar silpno tikėjimo žmonėmis, nugirsta štai šituos užmetimus:

“Kunigai prasimanė išpažintį ir žmonėms antmetė”.

“Pas kitatikius išpažintis lengva, nes visi kartu išpažįsta savo nuodėmes”.

“Išpažįstu pačiam Dievui, nereikalaudamas kunigo”.

“Kunigas negali nusidėjimų atleisti, nes tatau yra vien Dievo dalyku”.

“Kiti ana eina išpažinties, o nedorai gyvena”.

“Neturiu kada išpažintin eiti”.

Veikalėlis beto palyti ir išaiškina užmetimus naujus, gyvus ir labai tankius, kaip paveizdan:

“Amerikoje reikia užsimokėti už išpažintį”.

Atsakant ant šito užmetimo, prisiėjo rašytojui užkliudyti aną nemalonų ir įkirų Amerikos kunigams parapijų valdyme **finansinį klausimą**; paliesti **bažnytinis mokesčius**, nuo kurių nė vienas be svarbios priežasties negali atsisakyti, palyginti šiame dalyke Amerikiškuosius papročius su taisiais, kurie yra senoje tevyneje.

Paskutinysis užmėtimas, kurį išaiškinti apsiėmė šitasai veikalėlis, taip skamba:

“Netikiu kunigams ir neužsitikiu jais”.

KODĖL NEINI IŠPAŽINTIES?

Nikodėmas: Gal ir ne laiku atsilankiau pas Tėva Missijonorių, nes, matau, užimtas. Meldžiu vienok dovanoti man už drąsą ir išipykimą, nes nė pats nežinau, kas su manim darosi?

Missijonorius: Na, kas-gi tau, miels Nikodėmai? Sakyk drąsiai ir atvirai, ką turi ant širdies. Žinai, kad kunigas, tai gydytojas, o gydytojas kiekvienoje valandoje ar tai dieną, ar naktį, su noru priima pas save ligonius.

Nikodėmas: Vakar Juozas N. atkartojo mums visą savo pasikalbėjimą su Tėvu Missijonorium. Pasakojo apie misiją, apie reikalingumą ir neatbutinumą gelbėti savo dušią; privedliojo įvairius įdomius pavyzdžius, iš gyvenimo paimtus. Ir toks mane paėmė, beklausant, neramumas, tokius pajutau sąžinės išmėtinėjimus, kad dabar vaikščioju lyg pakvaišęs. Tėve, kaip sakai, esi dušios gydytoju. Apveizėk mano žaizdas ir gydyk, — aš tau jas atidengsiu. Tėko jos man, beieškant po svieta duonos. Ne visuomet buvau tokiu, koku esu šiadien. Būdamas vaiku, augau po gerų tėvų priežiūra ir tarp dorų žmonių, nepažinojau jokio papiktinimo, bet paskui juo toliau nuo namų ir nuo savo bažnytėlės, juo toliau nuo Dievo, nuo išpažinties ir nuo tikėjiminių priedermių pildymo. Apsileidau visai. Gėda man prisipažinus, kad gyvenau arčiau už gyvulį, o vienok jaučiu širdyje, kad be

Dievo sunku apsieiti. Norėčiau, kad į mano dušią pagrižtų jaunų dienų ramumas.

Missijonorius: Geras yra nuo to vaistas. Eik išpažinties drauge su ta žmonių minia, ką apgulus klausyk-las!

Nikodėmas: Mąstau ir apie tai, bet trūksta man drąsos ir įsitikinimo. Per daugel' metų nupratau nuo išpažinties, o susidėdamas su laisvamaniais, prisiklausiau nesuskaitomų užmetimų prieš ją ir kunigus. Tai kas mane sulaiko ir nugrasina.

Missijonorius: Kam-gi jau perdedi, miels Nikodėmai! Dėlko sakai “nesuskaitomu” užmetimų? Juk nėra jų taip daug. Nugirsti keletą žinomų ir panaujinamų, kuriuos aš tau pats išvardysiu, nes nekartą jie ir mano ausis pasiekė. Štai, paveizdan, sako: **“Kunigai prasimanė išpažintį” — Kiti eina išpažinties, o nedorai gyvena** — **“Neturiu iš ko išpažinties daryti” — “Išsipažįstu pačiam Dievui, nereikalauju nuodėmklausio” — “Neturiu laiko išpažinties eiti”.** Štai daugiau — mažiau ir visi užmėtinėjimai, kuriuos piktieji ir suvadžiotieji išpažinties priešinkai jai daro. Ar turi kokius kitokius?

Nikodėmas: Tai-gi tai vis tuos pačius girdžiu, lyg, rodos, man Dvasiškas Tėvas būtų juos iš burnos išėmęs. Tegul Tėvas Missijonorius bus taip geras ir tuos ūkus nuo manęs nuvaikys. Ar tai gali būti tiesa, **kad kunigai išpažintį pramanė?**

Missijonorius: Žinai gerai, mano brangus Nikodėmai, kad žmogus šalinasi ir stengiasi atsilenkti viso to, kas jam sunku, įkiru, kas neduoda jam medžiagiškosios naudos, priešingai — da yra sujungta su pasišventimu, sveikatos ir laiko aikvojimu, su nesuskaitomais nesmagumais ir įkirumais. Žmogiškai dalykus imant, ar-gi neto-kiu pat yra išpažinties klausymas? Kas žino, kokie čia nesmagumai, sunkumas, pavojai, tas negali pažvelginėti kunigų, būk jie tatau prasimanė. Kad nuo jų tat prigu-lėtų, kunigai **nė girdėti nenorėtų apie išpažintį o kad, ir norėtų, tai negalėtų savo valia jos įvesti.** Tiedvi minti išaiškysiu tau plačiau, ydant suprastum, kad toks dalykas, kaip išpažinties įvedimas, negalėjo kunigams ateiti į galvą. Pasakiau, kad kunigai, viena — **nenorėtu** balsuoti už išpažintį. Dėlko?

Pirmiausią štai priežastį rasi paveizėjęs ant pačių klausyklių ir sunkenybių jose kunigams. Per Misiją, at-laidus, didelėse parapijose, tai klausyklos gulie apgul-tos! Sėdėk, vargše kunige, suspaustas žmonių minios nuo ryto iki sutemai, troškiamo kamputį, be pasijudavimo, išstatyas ant oro traukimo, šalk nekurtose tankiausiai bažnyčiose, įtempęs ausis tarp ošimo nekartą žmonių gies-mių ir bažnytinės muzikos. Apsiginkluok su visu kartu-mu, kad kokį nedrasų ir gėdingą penitentą nieku nenu-grasintum ir prie šventvagystės neprivestum. Ar tai smagu? O ir pats darbas su juo kaip-gi nekartą sunkus ir erzinantis. Labai daug asmenų nežino gerai, kaip prisi-ruošti prie išpažinties. Kemšasi nesąmoningai prie klau-syklos, neturėdami supratimo nė apie pirmų-pirmiausias tikėjimo tiesas. Ir iškur jas gali žinoti, būdami nuo mažų dienų apleisti? kiek tai kunigui reikia prisikankinti, kad tokius ant tikro kelio užvedus? Kiek tai reikia priklaus-

nėti, kad iš jų išgavus tatau, kas prie išpažinties butinai reikalinga, o apie ką patis turėtų jau žinoti! Kiti vėl ateina pas nuodėmių klasytoją lyg pasišnekučiuoti, kaip dabar nelyginant, tu sveikas. Aiškink jiems, kad reikia sugražinti neteisingai įgyti pinigai ar daiktai, atitaisyti nuplėštoji šlovė ir visas blogas padarytasis, sėjant papiktinimus, prilaikant blogas knygas ir laikraščius, — tat jiems nepatinka, išrodo jiems negalimu daiktu. O visgi **“nebus nusidėjimas atleista, jei neteisingai įgytas daiktas nebus sugražinta.”** Kiek tai reikia prisivarginti, prišnekėti, grėsiant ir bauginant, kad įjunkusi nusidėjėlį, ar nusidėjėlę itikinus, kad jo dūšia yra pavojuje dėl nedoro gyvenimo ir kad tos nedorybės reikia pamesti, sutraukant paleistuvingus ryšius. Neseniai Amerikoje vienas darbininkas, italas, su revolveriu kėsinosi nužudyti kunigą, Už ką? Jo begediškumo auka, ir nusidėjimų draugininkė, apleido jo namus, ištrūkdama iš po jo įtekmės. Kaip pati viešai prisipažino, persiėmė tikru gaileščiu per išpažintį. Policija įsikišo ir išgelbėjo persekiojamą kunigą, suimdamą kerštingą ir ištvirkusį italą. Ar tai šitokie vargai, nesmagumai ir pavojai galėjo pažadinti kunigus, kad savo valia įvedus išpažintį?

Toliaus bus.

IŠ LIETUVOS.

† Rudamina (Suv. gub.). Vasario mėn. 20 (7) d. numirė Kun. Kanauninkas Jonas Giedraitis, ilgus metus buvęs Seinų seminarijos regensu. Platesnes žinias apie garbų nabašninką suteiksime kiek vėliau.

“Šaltinis.”

Kaunas. Kunigų permainos. Kun. Al. Kemėsis, Sėdos kamendorius, paskirtas į Notėnų piliją. Kun. Šaikūnas, Notėnų pil., perkeltas į Aknistos pil., Kun. Rožanskis, Skapiškio kam., perkeltas į Sėdą kam.

“Šaltinis.”

Kalvarija (Suv. gub.). **Degtinė pražudė** Vasario 8 d. ketvirtam varste nuo miesto atrasta negyvas žmogus. Tai buvo Orijos dvaro kumetis. Būk turėjęs iš vakaro svečių ir pritrūkę dar degtinės. Palikęs svečius ėjo miestą daugiau degtinės parsinešti. Matyt, mieste dar daugiau įklausęs grįžo namo, beeidamas paklydo, pametė lazda ir kepurę. Prie nabašninko atrasta dar butelis degtinės. Vargšą, matyt, pražudė degtinė.

“Šaltinis.”

Kiduliai (Kaimelio par., Naum. apskr.). **Girtuoklės platintojai.** Jau pora metų kaip valsčiaus nutarta, o vyriausybės užtvirtinta, kad nedėdieniais ir šventadieniais smuklės ir traktiernės visame Kidulių valsčiuje būtų uždarytos. Nors to pildymas, policijai neprižiūrint, apsireikšdavo tik tame, kad ne per priešakines, bet per užpakalines duris reikėdavo smuklėn ineiti ir iš jos išeiti, bet visgi tasai nutarimas šiek-tiek varžydavo kaip šinkorius, taip ir gėrikus. Kad nusikračius visokių suvaržy-

mų ir nesmagumų, p. L. (vienas iš smarkiausių traktierninkų) štai ką daro: Išvakaro prieš valsčiaus sueigą kuri buvo pernai gruodžio pabaigoje, užsikvietęs pas save valsčiaus “ponus” naktį ir ingijęs dar keliolikos girtuoklių valstiečių prielankumą, žengia sau drąsiai į valsčiaus sueigą. Daug dalykų buvo apsvastyta ir nutarta per tos dienos sueigą, vienok gudrus viršaitis tik paskių-paskiausiai pakėlė klausimą apie smuklių ir traktiernių atidarymą nedėdieniais ir šventadieniais valsčiuje. Didesnė valstiečių dalis jau buvo išsiskirsčius. Likusioji gi girtuoklių saujalė, p. L. prieš tai dar pamylėta, žinoma, nedrįso jau prieš tai priešintis, o p. raštininkas, nelaukdamas nuo jų nei atsakymo, užrašo į knygas nutarimą, kad visi valstiečiai **vienu balsu** nutarė prašyt valdžios, kad nedėdienias ir šventadieniais visos smuklės ir traktiernės valsčiuje būtų atdaros. Ir taip p. L. ir jo sėbrai sulaukė tos laimingos valandos, kurios nuo senai pageidavo! Bet indomu žinoti, kaip valdžia į tokius nutarimus žiūri ir ar gal juos tvirtinti? Taiposgi, ar tur teisę p. viršaitis su raštininku nutarimus rašyt be didumos valstiečių pritarimo? Kam rūpi mūsų raštinių reikalai tegu arčiau prisiziūri, kas jose dedasi.

“Šaltinis.”

Lukšiai (Naumiesčio apskr.). Vasario 10 dieną (n. k.) Lukšiuose, Zyplių valsč., raštinėje buvo valstiečių sueiga. Be kit-ko buvo pakeltas klausimas apie naujos mokyklos įsteigimą. Viršaitis (vaitas) paaiškino, kad naujai mokyklai įsteigti valdžia duoda visus medžius ir nuo 300 iki 500 rub. pinigais. Tik valstiečiai turėsią nupirkti 2 margu lauko, ant kurio bus statoma mokykla, suvežti medžius ir pastatyti. Ir toliau kasmet valstiečiai turėsią prie mokyklos pridėti po 140 rub. mokyklos kurui ir apšvietimui. Algą mokytojui mokėsianti valdžia. Suprantantieji apšvietimo naudą valstiečiai su valdžios pasiūlymu sutiko, o tamsuoliai rėkė visa gerklė: “Nereik! nereik!”

Vienai mokyklai valstiečiai negali išleisti kelių kapekų, o užlaikyti Lukšiuose smuklę, aludes, monopolį ir kelis slaptus monopolius tai Lukšiai gali. Net lukšiečiai nepasirūpina šventadieniais tas karčemas uždaryti. Gėda lukšiečiams!

“Šaltinis.”

Medyniai (Panev. ap.). Gal niekur taip dažnai nėra daromos kratos, kaip Medyniuose. Tai krečia ieškodami uždraustų raštų, tai šautuvų, tai su kitais reikalais. sausio 19 d. (s. k.) sargybiniai vėl Medyniuose darė kratą. Mat pirm kelių dienų kas tai nutraukė telefono vielą, tat dabar ieškojo kaltininkų. Užsirašė du vaikinai, kuriuodu induota tardytojui.

— Laikraščių pas mus ateina: “Šaltinio” 4 egz., “Vienybės” 4 egz., ir “Lietuvos Žinių” 1 egz. Bet yra viltis, kad dar daugiau pasisiūzdysią laikraščių. 4 žmonės yra įsirašę į šv. Kazimeiro Draugiją. Ūkininkai gyvena pasiturinčiai.

“Šaltinis.”

Būdviečiai (Kalvarijos ap.). **Žmogžudystė.** Vasario 7 d. (n. k.) pas vieną ūkininką buvo vestuvės. Per vaka-

rynas prisirinko daugybės neprašytų svečių—vyrų ir mergų. Jau tokia čia mada. Tuoju prasidejo peštynės, kaip paprastai tarp tamsių žmonių. Nupeštieji pasileido bėgti, o kiti vytis. Pasiviję vienas bernukas drožė geležine lazda į galvą kitam vyrui ir padėjo jį ant vietos. Užmušikai jau suimti.

Nedailiausiai yra inpratimas valkioties jauniems vyrams neprašant po vestuves. Tai bepročių darbas.

“Šaltinis.”

Pajevonys (Vilkav. apskr.). **Atsargiai su šautuvais.** Jau kiek žmonių sužeista ir kiek didžių nelaimių pritirta vien tik per neatsargumą su šautuvais. Kiekvienas turėtų jausti, kad paėmęs į rankas šautuvą, reikia su juo kuoatsargiau elgties, nes ne tik save gali pažeisti, bet ir kitus, visai nekaltus žmones. Štai sausio 31 d. (s. k.) pas ūk. A. bernukas norėjo užtaisyti revolverį. Netyčiomis revolveris iššovė ir laimė, kad tik tam vaikinui veidą pažeidė, o galėjo ir didesnė nelaimė ištikti, nes žmonių bute buvo daug.

“Šaltinis.”

Vilnius. “Lietuvos žinios” No. 9 rašo, kad tulas dvarininkas, samdydamas Vilniuje mergaitę prie vaikų, išsigirdęs, kad ji lietuvaitė, o kadangi kitos mergaitės nelietuvės nebuvo, tai tasai lietuvių dvasios varžytojas pareikalavęs nuo lietuvaitės prižadėjimo niekuomet nešnekėti lietuviškai jo namuose. Mat jisai bijas, kad jo vaikai nepramoktų “litvomanų” kalbos, ir kad lietuvė užkrestų namų litvomanija.

Vilniaus teismo rumas. 23 sausio perkratinėjo byla taip vadinamojo Krakių valsčiaus komiteto. Lapkričio mėnesyje 1905 metų vietiniai valstiečiai įsteigė savo komitetą, kurs paėmė į savo rankas valsčiaus valdžią, pastatė savo valdininkus, vedė valsčiaus reikalus, uždėjo ant visų gyventojų mokesčius (po 1 kapeiką nuo dešimtinės) ginklams įgyti, turėjo savo antspaudą. Komiteto sąnariai kurstė neklausyti vyresnybės, nemokėti mokesčių, dalino socialistų raščiukus. Teismas pasmerkė 6 apkaltintus valstiečius ant 6 mėnesių į kalėjimą, vieną ant keturių mėnesių, du išteisino.

“Vienybė”

Viekšniai (Šiaulių pav.). 26 sausio Viekšniuose buvo jomarkas, per kurį žemsargiams pasisekė suimti 5 arkliavagius; vienas iš jų buvo jau kelis kartus iš kalėjimo pabėgęs, vadinamas tos kuopos arkliavagių pirmininkas. Prie suėmimo atsižymėjo savo nepaprastu narsumu žemsargis Dargis, kurs vertas yra augšto pagirimo.

30 sausio naujai išrinkti teisėjai priėmė prisiegą, jog neims jokių papirkimų ir teis pagal sąžinės. Duok, Dieve jų prisiegai ištrivoti iki galui.

“Vienybė”

Ponas: Bet kodėl gi nedirbi, darbas juk saldina gyvastį.

Elgeta: Et, ponas tik taip sau šneka, bet nė pats į tai netiki.

IS LIETUVISKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

FAYETTE CITY, PA.

Mūsų nedidelis miestelis guli ant kranto Monongahela upės. Lietuvių čia yra apie 5 šeimynas, visi gyvena nesutikime, nes per daug yra vartojama alaus ir kitų svajinančių gėrimų; pavienių yra apie 15, kurie nieku daugiau neužsiima, kaip tik gėrimu. Laikraščius mažai kas skaito, nes nėra laiko, o kita, neturi už ką, nes paskutinį centą reikia atiduoti ant alaus, — tai kuomet jau čia skaitysi? Atsitaiko dienos, kad neturi už ką duonos kąsnį nusipirkti ir alkį turi kęsti, bet troškimo — jokių būdu nepakęs.

O dar skaitosi mokytais vyrais, nes petnyčioje mėsa valgo ir kunigus laiko per niek, sako ir jie gali taip padaryti kaip kunigas, o retas katras iš tų mokslinčių raides vos—vos pažįsta. Moterelės taipogi nuo vyrų neatsilieka ir išmaukę alučio už plaukų pasitąso.

Bažnytelės lietuviškos neturime; yra slavokų, į kurią susirenka visokios tautos: slavokai, anglai ir kuris-ne kuris lietuvis. Slavokų kunigas atvažiuoja kas petnyčią ir nedėdienį, atlaiko šv. mišias, pasako pamokslą slavokiškai per kelis nedėdienius, o paskui angliškai.

Toji bažnytelė yra samdoma, bet jau šiemet tariasi statyti naują už kokius 6 tūkstančius dol., — brangesnią negali, nes nėra iš ko surinkti daugiau pinigų. Darbai pas mus eina neblogiausiai, nes čionai aplinkui visur minkštųjų anglių kasyklos.

J. Šimkus.

WORCESTER, MASS.

Užstojus gavėniai — pasninko ir metavonės laikui — ir vietiniai lietuviai apsimalšino, mažiau lėbauja, mažiau geria, už ką yra verti pagirimo. Dar smagiau pasidalitni naujiena, kad vietiniai lietuviai ir į laikraščius daugiau knižba, kas kartas vis daugiau atsiranda skaitytojų ir rašynetojų žinučių į laikraščius. Tik nelaimė kad daugelis rašo dėlto kad pamatyti laikraštyje savo vardą “išdrukavota” ir tankiai apsilenkia su teisybe. Taip, 6-ame “Kataliko” N. N. vienas nepažįstamas rašo apie “Saldžiausiojo Vardo Jezaus Dr-tę”, buk, jije yra susitvėrus klebono apgynimui nuo tų asmenų, kurie ant jo užpuldinėja. Klįsta tos žiputės padavėjas, nes tosios D-tės tikslu yra nešti brolišką pagelbą laike ligos ir mirties. Toliaus rašo, kad D-tės turi kapitolus susikrovę, bet nieko neveikia, tik duoda pagelbą. Keistas! Juk tam D-ės ir tveriasi, kad vienas kitą šelpti.

Darbai pas mus eina neblogiausiai bet iš kitur pribuvusiam sunku darbą gauti.

Mažiukas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Šitame mieste gyvena daug įvairių tautų, tarp kurių žymią vietą užima holanderiai. Yra ir lietuvių burelis, turi savo bažnyčią. Parapija dar visiškai jaunutėlė, nes vos tik penki metai gyvuoja, bet ačiu darbštumui kun. Matulaičio, jau turi bažnyčią ant dviejų lubų, ant pirmųjų lubų seseris mokina vaikučius, o ant antrųjų lubų

atsilieka dievmaldystė ir žmonėlių prisirenka tiek, kad tarpais ir vietos trūksta. Neužilgo reiks ir didesnę bažnyčią statyti.

Yra keletas bažnytinių draugysčių, kaikurios turi net nuosavas svetaines. Lietuviai ir gi neblogiausia gyvena ir keletas turi nusipirkę namus.

Pereito menesio 30 d. keletas vaikinių išmėtė atsišaukimus, kad jie parengė perstatymą šv. Petro ir Povylo svetainėj. Taipogi pagarsino, kad vietinis vargonininkas V. Stasevičia (be jo leidimo) skambis ant pijano, mat, dėl didesnio žmonių patraukimo. 8 val. vakare prasiėjo perstatymas. Išėjo vienas vaikinys, susivėlęs tartum kokia baidyklė, pasišaipė, pasiraivė ir vėl pasislėpė. Kitas išėjo, nešinas bačkutę ir parodė, kaip lietuviai geria. Tuomi perstatymas ir užsibaigė. Tokie perstatymai yra tik žmonių suviliojimas ir atgrąšina žmones nuo gerų perstatymų, nes kartą apgauti jau nenoriai lankosi ir ant kitų.

Jurginėlis.

SPRING VALLEY, ILL.

Netoli nuo Spring Valley yra šaftas "Marquette" i kurį priveža darbininkus karais. Sausio 11 d., pasibaigus darbui, grįžo i Sp. V. du sukabinti karai, pilni darbininkų. Išsibėgėjus atsikabino vienas karas nuo kito, ir vaikinys 16 m. Antanas Vaikšnora, stovintis ant platformės nukrito ir tapo mirtinai suvažinėtas. Jojo tetėnas Jurgis Bacevičius suteikė iškilmingą palaidojimą. Velionio tėvas yra Europoje.

Sausio 28 d. tapo palaidotas Petras Vasiliauckas, anglekasys, gyvenantis Marquette. Mirė ligonbutyje po 8 d. sirgimo. Velionis mėgdavo išsigerti ir išsigėręs neiš- nei tą tauzydavo savo gaspadynei, pas kurią buvo ant "burdo".

Gaspadinė gindamasi nuo jo, kirto jam per galvą su įkaitintu pagaikščiu, prakirto kaušą ir smegenų plėvę.

Granvillej, netoli nuo Spring Vall'es visą sąnvaiteį straikavo anglakasiai dėlei boso žiauraus apsiėjimo. Ant No. 5 kasyklų sustreikavo dėlei vandens stokos. Balandžio 1 d. rengiasi streikuoti visi anglekasiai.

Cherry, Ill., kasyklos yra atidarytos ir įdėta nauja vedykla. Iki šiol mažai pasisėkė išimti lavonų, nes labai užgriuvę.

Bukšniukas.

SO. BOSTON, MASS.

Pradžioje Kovo men. atsiliko pas mus 40 valandų pamaldos. Atsilankė ir darbavosi, apart vietinio kunigo T. Žilinsko, šieji kunigai svečiai: kun. Žebrius iš New Britain, kun. Bukaveckas iš Worcester, kun. Jusaitis iš Lawrence, kun. Dragunevičia iš Brockton, kun. Tyla iš Nashua, kun. Urbanavičia iš Lowelll, kun. Krasnickas iš Cambridge.

Nors oras buvo neperpuikiausias, nes linojo per visą laiką, tečiau bažnyčia, turinti apie tūkstantį sėdynių, buvo visados pilna maldingųjų, dar-gi, ant vakarinių pamaldų būdavo apstoti visi takai, žodžiu, grudinasis be-maž kaip Alvite per šv. Oną. Žmonėliai godžiai klausė žodžio Dievo, skelbiamąjo iškalbingųjų pamokslininkų,

kaip štai kunigų. Žebrio, Jusaičio, Urbanavičiaus ir Krasnicko. Ne vienam ir ašara per veidus nuriedėjo.—

Prieš tokias minias ir jų prakilnus jausmus, ką gali sverti menkas būrelis "draugių ir draugų", kurie maždaug tame pat laike", sudeginę krematorijoje Onos Baronaičiūtės lavoną, barstė jos pelenus ant keturių vėjų. Kas žin ar tie vėjai, išnešiodami pelenus, nekuždėjo mūsų laisvamanams i ausį: taip pranyks ir išsiskladys visas jūsų bedieviškas darbas...

Žinnesys.

SHENANDOAH, PA.

Kai-kurie vietiniai lietuviai sumanė parengti pirmoje Balandžio dienoje apvaikščiojimą paminėjimui keturiasdešimts pirmųjų metų Lietuvių imigracijos Amerikon. Prie tos progos, kaip tai iki šiol būdavo, rinkosi aukos išleidimui mokykloms vadovėlių, šitame tečiau atsitikime tikslas tapo atmainytas i rinkimą aukų įsteigimui imigrantų namo. Kodel? Ar vadovėlių fondas jau užtektinai tapo užtikrintas? Apie tai da neteko skaityti. Kodėl-gi čia, tam pačiam apvaikščiojimui, naujas tapo prikergtas tikslas?... Atmainai priežasties reik jieskoti paskaloje, kuri laikraščiuose buvo pasklydus jog už renkamas vadovėliams aukas gal būti išleistas katekizmas. Kiekvienas sveikai manantis lietuvis supranta, jog skaitliu je mokyklos rankvedžių tur būti ir katekizmas bet, kai-kuriems silpnamamams išrodė katekizmo išleidimas blogu aukų sumaudojimu, todėl vietoje remti dalyką kunigo sumanyta, pasiketino naują steigti fondą. Perkeitimas vargiai nusiseks, nes yra jau Amerikoje lietuviškos organizacijos, kurių tikslu taip pat yra aprūpinti imigrantų reikalus; iš kitos vėl pusės i sumanytąjį fondą žiūrint, reik patėmyti, jog bėgant nuo katekizmo vistiek pas kunigą reikės užbėgti, nes visi katalikiškų tautų imigrantų namai yra kūnigų priežiūroje. Lietuviai yra katalikiška tauta, to nieks neužginčys, todėl ir Shenandoriū lietuviai savo apvaikščiojime neprivalo senojo tikslo atmainyti.

Knygius.

CHICAGO, ILL.

Vasario 20 d. salėje po No. 3149 So. Halstead st. atsiliko paskaita temoje: "Halley'o Kometa" Skaitė p. J. Ilgaudas. Supažindinęs trumpai klausytojus su astronomija (apie planetas, kometas, meteorus ir t.t.), jisai aiškino 45 minutes apie Halley'o kometą. Tikėjimo nekliudė, nors kelis sykius buvo netoli nuo to, bet visados taip dailiai nukreipė atidą i visutinį draugijos neapšvietimą, kad niekas negalėjo jausti tikėjimo užgavimo.

Po paskaitos pasibėrė begalinė eilė klausimų; nepėta atsakyti ant visų, ir atsakymas tapo atidėtas kitam laikui. Žmonių susirinko tiek, kiek mažoje salėje galėjo tilpti (apie 150—200). Daugelis negalėjo gauti vietos ir turėjo sugrįžti namo. Paskaita tęsėsi nuo 3 iki 6 valandai po piet.

Tą pačią dieną ant Town of Lake buvo skaitytas d-ro F. Matulaičio referatas apie džiovą. Žmonių susirinko labai mažai.

Klausytojas.

WATERBURY, CONN.

Pas mumis darbai eina neblogiausiai, kad ir iš kitur pribuvusiam nėra sunku darbą gauti, tik nelaimė, kad viskas brangu. Iš priežasties brangumo, keletas vyrų nutarė susaukti susirinkimą ir sutverti kooperaciją, kurios krautuvė bus galima gauti ir valgomieji daiktai, perpus pigiau, negu kitose krautuvėse, mat, jie mano, kad pardavėjai savvališkai pabrangino mėsą. Nelaimė, kad jie mažai supranta apie tą dalyką, o kas aršiausia kad kaikurie kooperacijos tverėjai yra skolingi į senas krautuves daugiau kaip po šimtą dolerių ir daugiau negalėdami gauti ant bargo, bando sutverti kooperaciją, norėdami pasipinigauti. Tas pas lietuvių ne naujiena!

Senas bučeris.

— Pas mus blaivybė pradeda imti viršų. Žmonės pradeda suprasti savo skriaudas ir norints pamažėli, bet linksta prie blaivybės.

Vasario 7 d. 11-ta S. L. R. K. A. kuopa parengė balių, kursai pritariant vietiniam klebonui atsibuvo be svaiginančių gėrimų. Kuopa tikėjosi, busent menkam baliui, jeigu bus parengtas be svaiginančių gėrimų, bet prisirinko labai daug žmonių, norints būtų galėję ir daugiau susirinkti, kad ne šaltis. Pelno kuopa turėjo apie 10 dolerių.

Reikia pasakyti ačiū klebonui už jo pasišventimą ir p. J. Kovui, vargonininkui, po kurio vadovystės choras mažų mergaičių labai gražiai sudainavo keletą lietuviškų dainelių.

Baliaus rengėjas M. A...

BOSTON, MASS.

Pas mus nusižudė Ona Baronaičiūtė. Buvo tai gabi mergina, bet laisvų pažiūrų ir žemos doros. Dalyvaudavo lietuvių vaidinimuose, tragedijoje "Keistutis" neblogai atvaidino Marės rolę. Bet kai kurie gyvenimo nepasisekimai ir prie to tikėjimo trukimas privedė ją prie taip apverktino galo. Savažudė paliko laišką, kuriame reikalavo, kad josios kūnas būtų sudegintas. Kas ir išpildyta taps. Tas atsitikimas privalo visiems atverti akis ir parodyti, prie ko veda cicilikavimas.

Žinnesys.

NEWARK, N. J.

"Draugo" N-ja 6, buvau rašęs apie sumanymą suvienyti visas pašelpines draugijas į vieną, bet iš to visko nieko neišėjo.

Nepasisekimo suvienyti į vieną buvo šios priežastys: kai kurie bijojo, kad suvienijus reikės eiti išpažinties, nors užmanytojai to visai neminėjo: kiti išsikabinėjo, kad kartais susipykus su draugija, vienai tebesant nebus prie ko glausties. Dabar yra 8-os, su viena susipykai, į kitą gali įstoti...

Nors nepavyko suvienyti visas draugijas į vieną, bet kuriems rūpi draugijos gerovė, sumanė nors šio kias reformas: 1) jaigu draugas nuskriaus draugija, ant turto, ar garbės, kad kita draugija jo nepriimtų iki atsis- teis su pirmąja, 2) kad draugijos baustų peštukus, ką

daužosi galvas tarp savęs ir nekaltus užkabinėję, 3) draugijos darydamos balius, kad nedarytų vieną dieną, arba kad viena rengia, kita netaikytų pirmajai užkenkti, nedaryti balių daugiau kaip po vieną metuose, neleisti draugijos į balius už dyką, tik su tikietais, nepardavinėti alaus bačkutėmis, nedalyti už dyką stiklais, kas buvo daroma lig šiolei. Pridabojimui to visko, išrinkti iš visų draugijų atstovus.

Bet kažin ar visos draugijos sutiks ant to sumanymo? Pamatysime

Artojas.

WILKES-BARRE, PA.

Advokatas J. S. Lopatto apturėjo laišką nuo Pennsylvanijos senatorių Boies Penrose ir George T. Oliver, taipogi nuo Luzerne pavieto atstovo Henry W. Palmer, kurie prižada užstoti, kad billius apie imigracijos su varžymą nepereitų. Ypač svarbus yra Henry W. Palmer, prigulintis į komitetą imigracijos reikalų peržiūrėjimo.

Pereitą savaitę išsiliejo iš savo krantų upė Susquehanna. 1200 šeimynų apleido namus, daugumą laukdami tvano jau buvo pasirengę kraustyties toliau. Už miesto randančiosios dirbtuvės nustojo dirbė. Už poros dienų vanduo nupuolė ir joks pavojus miestui negrėsia.

REDAKCIJAI PRISIŪSTI LAIŠKAI.

Gerb. "Draugo" Redakcija!

Meldžiu patalpinti į jūsų laikraštį porą žodelių. Aš Marcelė Dubauckienė ir Antanina Venckūnienė, seseris velionio Antano Bukšnio, dekavojame S. L. R. K. A. Centro komitetui, o ypatingai kun. V. Staknevyčiui kasieriui už greitą išmokėjimą posmertinės už mūsų brolių.

Su pagarba

Antanina Venckūnienė ir Marcelė Dubauckienė.

II.

Ger. Redakcija!

Peržiūrėdamas "Draugo" 4-ą numerį, užtikau žinutę iš Wilkes-Barre, Pa., skyriuje "Iš Lietuviškų Dirvų Amerikoje," kurioje aš esu neteisingai apkalbamas. Tenai pranešta, kad aš įtaisęs švietimosi įstaigą ir pas mane susirenka revoliucionieriai. Pas mane jokios švietimosi įstaigos nėra, tik 9-a L. S. S. A. kuopa laiko mano namuose susirinkimus. Mišių taipogi niekas pas mane nelaiko, komunių iš dešros pasidarę nedalina. Man pasitaiko išeiti iš namų ir aš negaliu visų prižiūrėti ir išmokyti.

Toliau yra rašoma, buk, pas mane revoliucionieriai dirbo bombas. Nieko panašaus nebuvo ir jokių revoliucionierių mano namuose nėra. Rengianties lošti komediją "Bomba" per repeticiją aš laikiau bombą rankose, kuri ir trūko, sužeisdama kairią ranką, apdraskydama delną ir nuplėsdama vieną pirštą.

Nužėsus į ligonbutį turėjo nupiauti du pirštu. Dešinė ranka ir burna visai sveikos.

Su pagarba.

Vincas Demikis.

DRAUGAS

KATALIKIŠKAS LAIKRAŠTIS
PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centų. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti, kitaip busime priversti sulaikyti laikraštį.

Ka prisijus mums prenumeratą už visus metus išaugsto tas gaus uždyką gražią knygą vertės 1 dol.

"DRAUGO" Administracija.

EVOLIUCIJA.

Kalbėsime čia apie evoliucijos teoriją. Evoliucijos teorija mokina, kad visokios rūšies augalai ir gyvuliai ant žemės yra išsiplėtoję iš kitų, žemesniųjų rūšių. Tuoju kyla klausimas, ar šitokia teorija yra priešinga krikščionių mokslui, o gal ją galime sutaikinti su krikščionių nuomonėmis? Čia reikia gerai ir aiškiai suprasti, kas yra evoliucijos teorija. Turime todėl atskirti (1) evoliucijos teoriją, kaip mokslo hipotezę, nuo tos pat teorijos, kaip filosofinės spekuliacijos; (2) evoliucijos teoriją, pripažįstančią Dievo buvimą, nuo teorijos, bandančios apsieiti be viršprigimtosios Esybės; (3) evoliucijos teoriją

nuo darvinizmo; (4) evoliucijos teoriją, taikinamą prie augalų ir gyvulių, nuo teorijos, taikinamos prie žmogaus.

(1) Evoliucijos teorija nepripažįsta, kad Dievas sutvėrė augalų ir gyvulių veisles tokiomis, kokiomis jas matome šiandien. Teorija sako, kad dabartinės veislės yra išėjusios iš kitų, jau išnykusiųjų veislių; išnykusios buvo išsiplėtojusios iš kitų, kurios dar pirmiau išnyko ir t.t. kol prieiname prie prasciausiųjų organizmų. Evoliucijos teorija su pagalba palentologijos, palyginamosios morfologijos, embriologijos ir bionomijos bando surasti visą ilgą grandinę dabartinių veislių ir rūšių. Šita teorija, kaip matome, nesirūpina nei kiek, iš kur ir kaip atsirado gyvybė ant žemės. Nepripažįsta jinau tik vieno daikto — butent, kad Dievas yra sutvėręs veisles tokiomis, kokiomis jas matome dabar.

Palyginus šią teoriją su faktais, matome, kad išsiplėtojimas naujų veislių yra patėmijamas tik keliuose atsitikimuose ir tai tik tokiose formose, kurios stovi labai arti viena prie kitos. Neteisioginiu būdu galima išvesti daugelio veislių paėjimą iš kitų rūšių, bet nėra jokių prirodymų, kad visos veislės yra kilusios iš vieno pirminio gyvio. Todėl didesnioji botanikų ir zoologų dalis prisi-laiko ne monogenetines (vienaveislės), bet polygenetinės daugiaveislės evoliucijos teorijos. Tokia evoliucijos teorija, kaip mokslo hipotezė, neįtikina krikščionių mokslui.

Imant evoliucijos teoriją, kaip filosofinę spekuliaciją, tuojau atrandame, jog augalų ir gyvų sutvėrimų istorija ant žemės yra tikrai maža dalelė žemės istorijos.

Toliau, geologinis mūsų žemės išsiplėtojimas yra dalis saulės sistemos ir pačios visatos istorijos. Filosofinėje prasmėje evoliucijos teorija žiūri į visatos išsiplėtoją, nuveiktą prigimties įstatymais. Šitokia teorija irgi pilnai sutinka su krikščionių mokslu, nes Dievas yra dangaus ir žemės Sutvėrtoju. Jeigu tad Dievas sutvėrė dangų ir žemę vienu savo galingu žodžiu, tad visatos išsiplėtojimas pagal įstatymus, suteiktus jai paties Sutvėrtojaus, išeina didesnei Dievo garbei.

(2). Evoliucijos teorija, apie kurią kalbėjome iki šiol, remiasi teistiškojo principo, t. y. pripažįsta, jog Dievas yra sutvėręs visatą. Bet yra kita teorija, kuri nepripažįsta Sutvėrtojo. Šitoji bedieviška evoliucijos teorija negali išaiškinti, iš kur atsirado visata ir kas suteikė įstatymus, sulyg kuriais visata plėtojasi, eina tobulyn. Tų dalykų negali išaiškinti dėlto, kad nepripažįsta Dievo, visų daiktų Sutvėrtojo, ir Dievo, visų įstatymų davėjo. Be to, gamtos mokslai prirodė, jog gyvi daiktai neatsiranda iš negyvųjų, jog negyvoji medžiaga negimdo gyvų organizmų. Bedievių evoliucijos teorija neranda patvirtinimo faktuose, tai-gi negali būti mokslo teorija. Be to, bedievių evoliucijos teorija negali išaiškinti žmogaus dūšios paėjimo ir bando sulieti dūšią į vieną krūvą su medžiaga. Pripažinti faktai irgi priešinosi tokiam mokslui.

(3). Darvinizmą reikia butinai atskirti nuo evoliucijos teorijos. Dar prieš Darwin'ą evoliucijos teoriją skelbė Lamarck (1809 m.) ir Geoffroy de Saint-Hilaire. Darwin (1859 m.) davė teorijai tik naują išvaizdą. Jisai pra-

dėjo mokyti, kad naujos veislės atsiranda per kovą už gyvybę, kurioje tai kovoje užsilieka tiksliai stipresnieji, labiau prisitaikinantys prie kovos aplinkybių. Darwin'o mokslas šlubuoja tuo, kad neišaiškina, iš kur visutinėje ir nuolatinėje kovoje gyvių su gyviais pas stipresnius atsiranda privalumai, duodantys jiems galybę nuveikti silpnesnius. Haeckel bandė pritaikinti Darwin'o teoriją prie visatos. Haeckel'io darvinizmas remiasi bedieviškosios evoliucijos teorijos, apie kurios neprotingumą buvo rašyta paragrafe (2). Trečioje prasmėje darvinizmu yra vadinama žmogaus kilmės ir žemesniųjų sutvėrimų teorija, kurios ir-gi negalima priimti. Darvinizmu neretai yra vadinama pati evoliucijos teorija. Yra tai vardų sumaišymas iš nežinojimo, kas kur reikia vadinti.

(4) Ar galima evoliucijos teoriją taikyti prie žmogaus? — Kad Dievas galėjo pasinaudoti prigimtomis, evoliucioninėmis spėkomis pagaminime žmogaus kūno, yra dalykas pats savyje galimas. Apie tatau rašė dar šv. Augustinas. Bet kad žmogaus kūnas būtų išėjęs iš žemesniųjų gyvulių (beždžionės ir t.t.) — tam nėra jokių prirodymų, o paleontologija tam griežtai priešinasi. Bet žmogaus dušia negalėjo visai išsiplėtoti iš gyvulių dvasios. Žmogaus dušiai reikėjo Sutvėrtojo.

(Pagal E. Wasmann'ą).

LIETUVIŲ STATISTIKOS KLAUSIME.

Nei vienam mintin neatėjo, kad busimame Suvienytų Valstijų žmonių suraše lietuvių vardas ne bus paminėtas; kiekvienas manė, kad lietuvių gimimo vieta statistikoje bus rašoma Lietuva (Lithuania); bet neseniai paaiškėjo, kad visai ne taip yra: iš Census biuro Chicagoje sužinota, kad lietuvių gimimo vieta turės būti rašoma Rusija arba Germanija (Vokietija), ir taipgi sužinota, kad, jeigu dar ką galima padaryti, tai turi būti daroma kuogreičiausiai. Aišku tad, kad nebuvo laiko gaisinti nei vienos dienos — ne buvo laiko nei garsinti laikraščiuose, nei daryti susirinkimų, bet tiksliai kuogreičiausiai veikti. Tą pačią dieną, t. y. 16 vasario pavieta komisorus p. J. J. Elias išsiuntinėjo atsisaukimus visiems senatoriams, kongresmonams ir net pačiam Suvienytų Valst. Prezidentui. Ne pasitikint, kad per laiškus bus galima dalyką pasekmingai atlikti, susitarė keli lietuviai iš Chicagos važiuoti Washingtoną ir ant vietos kas galima daryti. Ir taip 17 d. vasario pavieta komisorius p. J. J. Elias, Klebonas parap. Šv. Kryžiaus Kun. Alex Skrypko, dekanas Kun. M. Kriaučiūnas, klebonas par. Šv. Jurgio ir p. M. A. Miėdažis iškeliavo į Washingtoną dėl pataisymo dalyko stovio. 18 d. vasar. mėn. viršminėtieji asmenys atvažiavo į Washingtoną ir surado sau gerus pagelbininkus pasekmingam to klausimo išrišimui: W. W. Wilsoną iš Illinojaus valstijos kongresmoną, gerb. Sudžią E. D. Crumpacker, cenzas komiteto pirmininką, J. Cannon, kongreso pirmininką, ir cenzas direktorių p. Durand. Taigi su pagelba viršminėtų kongresmonų ir asmeniškų pasimatymu su Suvienytųjų Valstijų Prezidentu Taftu ir Jo pritarimu, nors ir su nemažu vargu, kenksminga lietuvių tautai klaida tapo pataisyta, t. y. Lietuviai busimame žmonių surašyme galės ir turės savo gimimo vietą liep-

ti rašyti **Lietuva** (Lithuania). Už tat dabar atkreipiamė visų lietuvių atidą, idant busimame suraše, kurs prasidės 15 d. Balandžio šių metų, visi lietuviai, kurie yra gimę Lietuvoje, enumeratoriams arba užrašytojams pasakyti aiškiai, jog jų gimimo vieta yra **Lietuva** (Lithuania), o kad užrašytojas paklaus kokioje Lietuvos dalyje, ar po Rusijos, ar Vokietijos valdžia, tegul tie, kurie yra gimę Lietuvoje Rusijos ribose, sako — **in Lituvėnija** (Russia), kurie gi gimę Lietuvoje Vokietijos rubežiuose — **in Lituvėnija** (Germany). Atminkite vis pirmoje vietoje pasakyti — **in Lituvėnija**, t. y. Lietuvoje, o paskui, jeigu paklaus, pridėti žodį "Russia" arba "Germany". Tankiausiai, žinoma, po žodžio **Lituvėnija** prisieis atkartoti žodis Russia, nes iš ten daugiausia lietuvių randasi.

Varde visų dalyvavusiųjų tame reikale

Kun. A. Skrypko.

Iš Amerikos.

Kovo 5 d. Philadelphijoje Pa., prasidėjo visutinas unistų darbininkų streikas visose darbo šakose ir su viršum 100 tūkstančių darbininkų apleido darbą, pranešdami savo darbdaviams, kad jie negrįž į darbą tolai, kolai nebus išpildyti streikuojančių gatvinių karų darbininkų reikalavimai. Streiko pasekmės tuoi pasirodė, kuomet darbininkai sustabdė mašinas, užgesino ugnį, net muzikantai svetainėse ir teatruose padėjo savo instrumentus, šviesos užgeso, prėkiniai vežimai sustojo, prekės vagonuose ir skroduose stovi nejudinamos, telefonai ir telegrafai neveikia, — tariant viskas suparaližuota. Policijos skaitlių padaugino iki 6 tūkst., nes dalykų stovis gali tapti labai blogas, kuomet šimtai tūkstančių įnirusių darbininkų išeis ant gatvės. Taip pat sustreikavo išvažinėtojai duonos, pieno ir t.t., taip kad miestui grėsia badas. Kompanija, matydama kuom toki dalykai kvepia, jau pradeda minkštėti ir žada sutikti ant trečiųjų teismo, jeigu karų darbininkai tuojaus sugrįž prie darbo.

Visutinas streikas yra paskutiniu ginklu kurį gali vartoti darbininkų unijos priešais savo išnaudotojus. Tasai ginklas yra rimtas ir jautrus, bet šiandien ir jisai negali užtikrinti darbininkams pergalės. Tasai ginklas, rodos, dar niekur nebuvo vartojamas Amerikoje, taigi negalima pasakyti ir permatyti, kaip jisai veiks ir kaip ginsis priešininkai. Visutinas streikas nekartą buvo vartojamas Europoje. Rusijoje, laike revoliucijos, visutinas streikas pagimdė didelę maišatį ir net stabdė tvaksėjimą valstijos mašinos, bet tik ant trumpo laiko. Valdžia apstatė kariūmėne gelžkelius, telegrafus, vandatraukius ir kitas svarbiausias viešas įstaigas ir per kelias dienas jau turėjo viršų. Taip pat nenusisekė visuotini streikai Švedijoje, Prancūzijoje, o Vokietijoje, kur darbininkai yra gerai apsišvietę ir susiorganizavę, visutinas streikas nebuvo nė kartą vartotas.

Amerikos šantikiai žinoma kitoki. Čia valdžia nepasius kareivių varyti lokomotyvas, kepti duoną, nešioti laiškus ir t.t., pagalios reguliariškos kariūmėnės neužtek-

tų užimti visas darbininkų vietas tik vienoj Philadelphijoje. Čion kariūmėnė gali būti panaudota tik atsitikime gatvinių riaušių ir, jeigu darbininkai įstengs ramiai užsilaikyti, jokia kariūmėnė negalės stot priešais juos, nė užimti jų vietas dirbtuvėse.

Bet Amerikos kapitalistai turi kitokį ginklą, kursai butinai privers įsikišti kariūmėnė. Pakilus streikui, kompanija tuoj pargabena streiklaužius. Darbininkai šaltai į tą žiūrėti taipogi negali, nes kamgi tą syk srteikuoti, kad ramiai žiūrėti, kaip kiti užima jų vietas. Kyla riaušės ir — kompanija partraukia kariūmėnė, po kurios priedanga ir dirba streiklaužiai.

Pagalios, tegul ir ramiai užsilaikytų darbininkai, tuomet darbininkų vardu, pasamdyti provokatoriai sukels riaušes. Pora plytų, keletas šūvių ir — riaušės gatavos.

Su kariūmėne kautis darbininkai taipogi negali. Nes kad ir yra jų tūkstančiai, bet jie negalės atsispirti nė prieš vieną reguliariškos kariūmėnės pulką, net prieš du tris milicijos pulkus.

Kas-gi tąsyk liekti darbininkui?

Į tokius dalykus turi įsikišti visuomenė, kuri tveria įstatymus, kuriai priguli darbininkai ir darbdaviai ir kariūmėnė ir policija. Lai visuomenė būna teisėju susirėmimuose darbo su kapitalu, bet teisingu teisėju.

Visuomenė daugiausia nukenčia laike streikų, — jai ir turi daugiausiai rūpėti sutvarkymas tojo dalyko. Visuomenė turi prižiūrėti kompanijos skaitlines ir persitikrinti kiek gali kompanija mokėti darbininkui. Visuomenės trečiųjų teismas geriausia galės atlykti tą dalyką. Tokie teismai privalo būti priverstiniai, įstatymų patvirtinti ir tai taip tvirti, kad nė viena nė kita pusė negalėtų išsiskuti iš po jų valdžios.

Fr. R. Strome valkata su savo gyvasties pavojumi išgelbėjo 6 metų dukrelę pulkininko S. Jennigs iš Davis Co., Valkata, laukdamas prekių traukinio, kuriuomį rengėsi važiuoti į Kaliforniją, pamatė ant relių mergaitę, kuomet ant jos skubiai bėgo pasažierinis trūkis. Valkata su žaibo greitumu, šoko ir pastvėrė mergaitę. Nudžiūgęs tėvas, dasižinojęs apie tą atsitikimą, pasivijo valkatą už 40 milių nuo atsitikimo vietos ir atidavė jam pusę savo turto, išnešanti 500 tukstančių dol. Valkata iš pradžių nenorėjęs priimti tokios tikrai karališkos dovanos, bet pagalios priėmė. Valkata pirmiau buvo mašinistu, bet po žmonos numirimui iš nerimasties pradėjo gerti ir tapo valkata. Dabar prižadėjo daugiau negerti ir tapti žmogum.

Metropolitan Life Insurance Co., New Yorke iškarto nenorėjo išmokėti 5 tūkstančius posmertinės poniai Bertchey, kurios vyras tapo nugalabytas ant elektrikinės kreslės už žmogžudystę. Kompanija tvirtino, buk, Bertchey sumelavo prie polic'o rašymo, pasakydamas, kad yra keliaujančių agentu, kuomet jisai buvo plėšiku pagal amatą. Našlės advokatas prirodė, kad kompanija ėmė užmokestį, net tuomet, kuomet Bartehey buvo jau miriop nuteistas, taigi privalo ir posmertinę našliai išmokėti. Teis-

mas sutiko su advokato prirodymais ir kompanija išmokėjo našliai posmertinę.

A. R. Guinores brazilietis, turintis tiek milijonų dolierių, kiek yra dienų menesyj, pribuvo į Pittsburgh, Pa., ir pradėjo dirbti kaip paprastas darbininkas už 15 d. į sąnvaite. Per nekurį laiką susipažino su neturtinga mergina ir įsimylėjo į ją, nesakydamas kas toks jisai. Mergina sutiko tekėti už jo. Tik po apsivedimui dažinojo, kad jos vyras esąs turtuolis. Nudavinėjęs darbininką dėlto, kad norėjęs gauti pačią ne už savo milijonus, bet iš meilės, kas jam pilnai ir pasisekė.

Jeigu Halley'o kometa turi padaryti perversmą ant šios mūsų ašarų pakalnės, tai turbūt į tą pirmutinis įtikėjo Rockefelleris. Vienas senatorius jo vardu pranešė Washington'o kongresui, kad jisai esąs pasiruošęs ateityj išdalinti visus savo milijonus labdarystės tikslui, dabargi duodas 52 milijonu, ant kiek bus įsteigta atsakanti organizacija, tikslu kurios būtų labdarystė. Palaiminta kometa! Kad jį taip užsimanėtų pagazdinti savo uodega visus Amerikos milijonierius ir milijardierius, — kitaip gyventųsi vargšui darbininkui.

New Hartford'e, Conn., už 50 tukstančių dol. bus pastatytas paminklas El. Howe siūvamos mašinos išradėjui. Pinigus tam tikslui aukauja ponias Geo. L. Liley, našlė po Conn., valst. gubernatoriui, ir išradėjo giminaitė. Paminklą atidengs p. Elzb. M. Kilbourne, pirmutinė pradėjusi siūti ant išrastos mašinos. Ji buvus dar maža mergaitė, kuomet grįžtant jai iš mokyklos, užsivadino ją pas save Howe ir parodė išrastą mašiną. Tuo laiku tasai išradimas buvo skaitomas stebuklu, o šiandien net ir pagalvoti sunku, kaip būtų galima be jos apsieiti.

Komissija, tardanti šantikius Wisconsin'o universitete, pagarsino, kad pasklydęs gandas, buk tame universitete yra platinimas socializmas, — netiesa. Nebuvo ten skelbiamas nė socializmas, ne anarkizmas, nė laisvoji meilė, tiktai vienas profesorius tarpais išreikšdavo laisvamaniškas pažvalgas ir tai ne prieš studentus. Vienok persergėjo jį, kad savo pažvalgas įsidėtų į... kišenių, jeigu nori užsilikti ant vietos.

Garsus italų giesmininkas Caruso, apturėjo du laiškų nuo juodrankių, kuriuose reikalauja nurodytoj vietoj padėti 15 tūks. dolerių, jeigu to nepadarys; taps nužudytu. Grąsino jam, kad net ant scenos jis bus pavojuje.

Tie grąsinimai taip nugązdino giesmininką, kad jisai pasisamdė sau du detektivu, kurie sergsti jį dieną ir naktį. Caruso tvirtina, kad jį nužudys, nes jis gerai pažįsta savo tautiečius.

Prisiekusiųjų tiesmas Topeka, Kans. nuteisė miriop apicierių O'Neill už žmogžudystę. Vienok gubernatorius kreipėsi pas prez. Taftą, kad nuteistamjam pakeisti mirties bausmę amžinu kalėjimu, nes valst. Kansas nuo pat

stojimosi valstija, nė vienas nebuvo mirčia nužudytas ir nė vienas gubernatorius, nenorėjęs pasirašyti po mirties nusprendimu.

Kovo 1 d. po dvivalandiniui posėdžiui Suv. Valst. kongrese, tapo priimtas įnešimas senatoriaus Aldrich'o, įgaliojantis prezidentą paskirti komisiiją, susidedančią iš senatorių, kongresmonų ir šiaip piliečių peržiūrėjimui valdžios išlaidų ir įvedimui pačedlivumo visuose departamentuose. Yra apskaitliuota, kad bus galima sutaupiti 1 milijoną kas metai, jeigu bus prašalinti visoki dykaduoniai—valdininkai.

Senate valstijos Oklahoma perėjo bilius aštriai draudžiantis pirkliavimą gyvu tavoru. Asmuo, kuriam bus prirodyta, kad užsiima tuo šlikščiu prkliavimu, bus nuhaustas 20 metų kalėjiman. Doriškai nupuolę moteris ir įas atlankanti vyrai, taipogi bus aštriai baudžiami už papiktinimo platinimą.

Gelžkelių savininkai rytuose griežtai atsisakė pakelti užmokestį darbininkams. Darbdaviai teisinasi, kad dabar visokia medžiaga brangesnė, o įstatymai pamažina pervežimo kainas, taip kad kompanijos pelnas vos-vos uždengia išlaidas. Darbininkams jau buvo pakelta užmokestis 1906 ir 1907, taigi turėtų jau jiems užtekti ir "nelysti kapitalistams į akis".

Apskaitluota, kad nuslinkusių nuo kalnų ledų po Wellingtoun, Wash., pražudyta 84 asmenys. Ledai nukritę ant einančio traukinio. Kovo 3 d. gelbėjimo skyriai atkasė aštuonis pasažierius ir devynis gelžkelio darbininkus, liekti dar 38 pasažieriai ir 27 darbininkai.

Nuskendo einantis į Liepoją laivas "Korea". 84 asmenis išgelbėjo laivas "Caledonia". Jurininkai palikę skęstanti laivą gelbėjosi ant luotelių, kuriems taipogi grėsė nelaimė, nes šėlo baisi audra. Pagelba pribuvo į patį laiką.

Federališkas priesiekusiųjų teismas apskundė "American Sugar Refining Co., už išniekinimą teismo, nes kompanija atsisakė duoti peržiūrėti prisiekusiems knygas ir popieras, palytinčias kompanijos dalykus.

Valstijojej Ohio iš priežasties išsiliejimo to paties var-do upės, veik 4 tūkstnčiai asmenų pasiliko be pastogės, Daug dirbtuvių sustojo dirbė. Nuostolius iki šiol padarytus apskaitliuoja ant milijono dolerių.

Anot apskaitliavimo pramoniškos agentūros Bradstreets New Yorke Suv. Valstijų bankinė apyvarta per reitos sąnavaitės, pasiekė 2.775.551.000 dol.

Kalnakasiai Pittsburg Coal Co., skaitliuje 17 tūkstančių grąšina streiku, nes kompanija sulaužė kontraktą.

Visokios žinios.

Šventvagystės atbalsiai.

Apie suėmimą moteriškės Jekaterinoslave, pas kurią buvo rasta dalis brangakmenių, paeinančių iš Čenstakavos, "Gazet Częstochowska" paduoda sekančias smulkmenas:

"Į Ekaterinoslavlių pribuvo moteriškė, nusiduodanti už vienuolę, kuri viename iš nakvynės namų, stengėsi parduoti keletą perlų. Laike jos suėmimo, josios krepšiuokj rasta 150 perlų įvairaus didžio ir rūšies, senobiniai žiedai, laikrodėliai ir t.t. Nežinomoji moteriškė pasisakė esant Grigorija Vierbova, vienuolė ir buk tai gavus tuos daiktus kaipo auką. Laike suėmimo buvo vienas žmogus, kursai žinojo smulkmenas Čenstakavos šventvagystės. Tie daiktai tapo persiūsti į Čenstakavą Tėvams Paulinams. Pasirodė, kad tie daigtai paeina iš Čenstakavos.

Pasekmės tvano Paryžiuje.

Iš priežasties tvano Paryžiuje jaučiasi didelis skurdas tarp darbininkų; iš priežasties stokos šviesos dirbtuvės dar nedyrba. Žmonės ant nukentėjusių sudėjo apie 2½ milijonų frankų. Kitų valstijų valdonai sudėjo apie 270 tūkstančių frankų. Londonas davė 900 tūkstančių, Suv. Valstijos 950 tūkstančių.

Rusijos atstovai.

Nuteistieji Antrosios Dumos atstovai social demokrat, su didele sargyba tapo nugabenti ant stoties, iš kur juos surakytus kaipo paprastus žmogžudžius, areštantų rubuose, nugabęs į Sibyrą prie sunkių darbų. Sunkiai apmokės nabagai savo atstovavimą.

Orlaivis mokinio VI-os kl.

Mokinis VI-os kl. gimnazijos St. Plater, akyveizdoje direktoriaus, mokytojų ir draugų, bandė savo padirbta orlaivį. Orlaivis, palakstęs keletą metrų ant grindų, pakilo augštyr ir nuklekė tolio 15 metrų. Modelį jisai padirbo, be jokio kitų pamegzdžiojimo. Taigi jisai yra išdalies atradėju.

Pralošė revoliucionieriai.

Iš Bluefields Nicaraguoje valdiškai pranešama, kad generolas Chamorro vasario 22 d. pralošė mušį ir jojo kariūmėnė tapo išblaškyta. Jojo nuostoliai išneša sužeistuose, užmuštuose ir nelaisven paimtuose 800 žmonių. Anot jo visa revoliucionierių nepasisekimo priežastis, kad jiems laike mušio pritruko šūvių. Kaip aštri buvo kova, darodo tas, kad iš valdžios pusės žuvo arti 1000 asmenų. Padėjimas revoliucionierių kariūmėnes yra taip blogas, kad jie negalėsia toliau vesti karę.

XX šimtmečio vandalai.

Nuo senei Prancuzų valdžios nutartas griovimas bažnyčių ir vienuolynų, dabar pradeda įvykti. Visose diecezijose nuo smūgių šiolaikinių vandalų griūva senobinės romanų architektūros liekanos. Taip diecezijoje Sens sugriauta bažnyčios nuo XIII ir XV amžiaus, turinčios didelę istorišką vertę.

Bedievių susirinkimas.

Strasburge atsibuvo skaitlingas susirinkimas, kur soc. demokratų atstovas iš Berlio Hofman, prakalbėjo į susirinkusius šiais žodžiais: „šalyn su bažnyčia!“ Susirinkimas buvo audringas. Susirinkime dalyvavo ir Strasburgo universiteto profesoriai. Viens kalbėtojų išreiškė ant tiek bjaurias pažvalgas kas link bažnyčios ir valstijos, kad policija nutraukė jį nuo tribunos. Diskusijos pavirto į asmeniškų užpuldinėjimus.

Žmogėdžiai.

Kalnuose į pietus nuo Rio Negro Brazilijoje sugauta minia žmogėdžių, kurie per paskutinius 4 metus suėdė 42 keliauninku.

Mirties bausmė.

Sausio mėnesyje įvairiuose Rusijos miestuose pasmerkta 25 mirtin ir nužudyta 32 asmenys. Daugiausia mirtimi nubausta Novočerkaske — 7, Kurske — 6, Černigove — 5, Minske — 4.

Kaip branginti katalikiški laikraščiai.

Tame dalyke duoda mums gražų pavyzdį dabartinis šv. Tėvas Pijus X, Būdamas dar kardinolu ir Venecijos patriarku, Šventasis Tėvas taip yra pasakęs viename katalikų kongrese, kuriame daug kalbėta apie katalikiškus laikraščius: „Atiduočiau savo vyskupišką žiedą, tarė kardinolas, savo aukso kryžių, galų-gale nepasigailėčiau nė savo paskutinio sutono, kad tik galėtu gyvuoti ir toliau užsilaikyti katalikiškas laikraštis“ („Difesa“, kursai ir po šiai dienai išeina). Bepigu, kad tai kiekvienam katalikui taip rūpētu palaikyti katalikiškus laikraščius, kaip tai rūpi šv. Tėvui.

Kiek stačiatikių permainingė tikėjimą?

Vidaus reikalų ministerija pagarsino surinktąsias žinias apie tai kiek stačiatikių (pravoslavų) permainingė savo tikėjimą nuo pagarsinimo manifesto apie tikėjimo laisvę iki Sausio 1 d. 1910 m. Pasirodo, kad tikėjimą permainingė daugiau 300 tūkstančių stačiatikių. Daugiausia perėję į katalikų tikėjimą — iš viso apie 233 tūkstančius; paskui į protestonų 14 tūkst. 500 į Magometo 50 tūkst. į Buddos 3 tūkst. 400 į žydų 400 ir į stabmeldžių į 150.

Kardinolas pralošė bylą.

Kardinolas Ludvikas Lucen, Rheims'o antvyskapis vasario 27 d. tapo nuteistas užmokėti bausmę 100 dol. mokytojų draugijai už parašymą piemeniško laiško, draudžiančio vartoti kai kurias knygas viešose mokyklose. Draugija reikalavo 1000 dol.

Carinės gydytojas nusižudė.

Carinės gydytojas Dr. Botkin nusižudė iš tos priežasties, kad suklydo statydamas diagnozą ir nenorėjo prileisti užrubežinių specialistų prie konsultacijos. Carinės padėjimas visai blogas, ir sako vargu beišgysianti.

Demonstracijos Vokietijoje.

Vasario 28 d. tūkstančiai piliečių nuėjo pas kaiserio rūmus ir garsiai šūkaudami reikalavo reformų. Minia kas valandą augo ir šūkavo garsiau. Pagalios atsidarė

rūmų vartai ir pasirodė skyriai raitos ir pesčios policijos. Paliepus miniai išsiskyrsti, jį išsiskyrstė, garsiai reikalaujama reformų.

NETIKĖLIS RAŠTININKAS.

Netikėlis raštininkas yra didelis draugijos priešinys. — Knox.

Nėra abėjonės, kad tuštybė yra pirmutinė netikybės priežastis.

— Tas pats.

„Keleivis“ su „Tėvyne“ apdovanojo lietuvių tautą prirodymu teisingumo viršui pasakytų anglų raštininko žodžių. „Keleivio“ p. Iksas, kiek tik jam spėkų tenka, niekina lietuvių tautybę drauge su lietuvių kalba, privedžiodamas, kad, girdi, reikia lietuviams pavirsti betaučiais, paniekinti, suminti į purva visą, ką jie turi tautiško. P. Iksui (kursai gal yra lietuviškas Iekus: mat tarp socialistų rasi ne vieną žydėlį vadovą) galima dovanoti: tarptautinis socialistas gali drąsiai sveikas muilinti akis mūsų karšties cecilikėliams — bet ką sakyti apie neva tautynę „Tėvynę“, kuri duoda savo skiltyse vietą p. K. Šeštokui, trokštančiam išplėsti (kaip koks „Pasiutęs Mula“) lietuvių tautai krikščionybę? Pasiklausykime Mulos žodžių („Tėv.“ No. 7, 73 pusl.): „Štai, kadą kryžieiviai (to laiko žmogžudžiai) užpuola Lietuvą... pakerta jos tvirčiausias spėkas... lietuviai prastoja savo nepriklausomą valstybę... ir prisiima kryžievių papročius... tikybą... Kryžieiviai, kaip pirmiausia Lietuvos užgriovėjai, įbruka savo knygas... lietuviams, žinoma paremtas vien ant prietarų... Lietuviai pastoja karštais prietarų pildytojais ir vietoje šviesties pašvenčia visas savo spėkas ant steigimo tikiybinių institucijų ir pastoja akliausiais tikėtojais į kryžievių skelbiamą mokslą.“

Tai taip p. K. Šeštokas pradeda skelbti lietuviams kultūrinius reikalus. Ginčykitės, kiek norite, bet ar-gi iš tų kelių eilučių nesimato bėdievybės fanatiko, kursai, bandydamas paniekinti lietuvių akyse taip brangų mūsų tautiečiams katalikų tikėjimą, drabsto užsimerkęs purvais ant to švento lietuviams daikto ir pramano istoriją — draskosi tartum koks „Pasiutęs Mula“.

Bet, p. Šeštokai, mesk šalin gėdą ir bailumą! Pasa-kyk mums atvirai ir aiškiai: Kokias knygas kryžieiviai įbruko lietuviams? Kokie tie prietarai, ant kurių tos knygos paremtos?... Kryžieiviai, tiesa, ilgai kariavo su lietuviais, bet kadą per kryžieivius lietuviai nustojo savo nepriklausomosios valstybės? Arba kur prirodymas, kad lietuviai pastoja akliausiais tikėtojais į kryžievių skelbiamą mokslą? — Aišku, kaip deina, jog panašūs fanatikai, temdydami istoriškus atsitikimus, daro didelę skriaudą mūsų tautai, ir blogi p. K. Šeštoko nuopelnai eina lenktynių su Ikso putojimu prieš mūsų tautybę. Turime dvynių: vienas socialistas fanatiškai užsipuola ant mūsų tautybės, o kitas dar smarkiau šelsta prieš lietuvių tikiybą... Bukite, lietuviai, mandagūs ir geri — atiduo-kite fanatikams, kuo nuo jų reikalauja: Iksas tegul išvagia lietuviams tautybę ir kalbą, o p. K. Šeštokas tegul

Pajieškoimas yra Antanas Ryselys. Pernai prieš gavėnią važiavo į Ameriką. Perėjo rubėžių Eitkunuose. Nuo to laiko nežinoma, kas su juo atsitiko. Paeina iš kaimo Šukionių, Truskavos parapijos, Kauno gub. Kas žinotų apie jį, meldžiu pranešti seseriai:

Rožė Ryseliukė,

181 E. Main St.

Amsterdam, N. Y.

PARSIDUODA FARMA.

98 akrai, išdirbtos, derlingos žemės 60 akrų, girios 19 akrų, susidedančios iš gerų pušų ir aržuolų. Giria verta 2.500 dol. Per vidurį farmos bėga upelis. Yra malūnas, varomas garu ir vandeniui, galima jame malti visokius grūdus. Puikus dėl gyvenimo namas, susidedantis iš 18 kambarių, tvartai, 4 karvės, 3 arkliai, 3 piaunamos mašinos, 3 kalaveitėrei, 3 žagrės, mašina dėl sejimo, 3 vežimai, ir šiaip visoki padarai ukininkystei reikalingi.

Pinigų turi turėti 3.000 dol., likusius ant lengvo išmokėjimo per 13 metų.

Gera proga leituviams su didele šeima.

Kreipkitės pas advokatą J. S. Lopatto,

48 Bennet Bld.

Wilkes-Barre, Pa.

Parduodu stubą.

Tautiečiai pasinaudokit gera proga. Parduodu stubą su lotu ir visais daiktais (furnitures), už pigiausią prekę, o pats važiuojų į Lietuvą. Stuba visai gera, dėl dviejų šeimynų ir duodanti randos dvidešimtį ir penkis dorelius kas menesis. Lotas 31 pedos pločio ir 198 ped. ilgio. Lotas labai geroje vietoje ant S. Impire str. arti Lietuvių Bažnyčios ir į mainas netoli. Gyvenų po šiuo adresu:

MATAUŠAS LEVULIS,

251 South Impire str.,

Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŠKAS DZIEGORMEISTERIS.

Parduodu tikro aukso laikrodelius, gvarantuojamus 25 metams. Lenčiugelius ir gražius žiedus. Armonikas ir visokius muzikališkus instrumentus, albumus su muzika, akuliorius, revolverius, britvas, pocket books vyrams ir moterims. Visokias knygas, ražančius, škaplierius, kryžeprieš Kaledasleidžiu už pusę prekės ir įkitus miestus siun-

ANTANAS PUTIRSKAS,

144 W. Market Street,

Scranton, Pa.

A. & J. HURWITZ,

— BANKIERIAI. —

42 East Market Street, — **WILKES-BARRE, PA.**

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir siūnčiu pinigų į visas pasaulio dalys. Atlieku daviernastis su maskolijos valdžia ir kitokius reikalus. Lietuviai kreip-
sitės prie manęs, o busite užganedžiti.

tautai išplėšia šventą tikėjimą — tuomet, apsilankius pas jus tiem dvyniam — vagiam, jums nebeliks nieko — užganėdinsite fanatikus...

Gal sakysite: mums dar pasiliks šeima — moteris, vaikai... Nesidžiaugkite nei iš to. Ar-gi jūs negirdėjote, kad socialistai griežia dantimis ir ant šeimynos?... Jei-gu taip klausysite musiškių "pirmeivių", tai jums niekas daugiau neliks, kaip ubago krepšis, nes viską paims fanatikai...

Galop, sveikinu per "Draugą" Boston'o "Tėvynę" ir klausiu: ar ilgai teksis dar sakyti pamokslus lietuviams, ką turi daryti ir ką skaityti. Mat Biblijos nevalia skaityti, nes toji be prirodymų. Bet "Kelionė Šidlavon" su bobų pliauškalais — tai kas kit! Tąją "Sus." nupirko už 50 dol. ir savo lėšomis apsiėmė išspausdinti — lietuvių katalikų skriaudai ir paniekai.

"Tėvynės" ponai jei priima kokią Bibliją, tai jinau privalo butinai buti kalvinų šventraštis, apie kurį tiek daug darbavosi p. Bagočius ir visas tautinis "Sus."

Ne, ponai fanatikai, garbės vainiko negausite nuo lietuvių katalikų už savo apaštalavimus.

Debesylas.

Po nelaimės ant gelžkelio.

Išlikęs gyvu keliauninkas: — Bet, dėl Dievo švento, kodėl niekas negelbsti aukų?

Stoties viršininkas: Tuoi viskas bus gerai, kaip tik pribus fotografas, tuoi pradesime darbą.

Aptiekoje.

— Kas čia šitame butelyje, kurs neturi parašo? — klausia aptiekorius mokiny.

— Tai čia stebūklingi vaistai. Jie duodami tada, kada negalima receptą perskaityti — atsako aptiekus.

Teisme.

— Ar supranti ištarmę?

— Taip, supratau viską, kurgi nesuprasi, taip aiškiai ponas teisėjas perskaitė.

— Eisi į kalėjimą trims sąnvaitėms ir užmokėsi bylos lėšas.

— Ar teip? Tai šito aš nenugirdau...

APGARSINIMAI.

Už \$1.00 gausi 10 tuzinų gražiausių popierių, 38 gatunkų su gražiausiomis dainelėmis ir puikiausiomis kvietkomis bei konvertais. Teipgi ir visokių knygų ir popierių katalogą siunčiu už 4c. stampą. Reikalauju pardavėjų ir duodu gerą pelną.

M. Žukaitis, 227 E. Main str., New Britain, Conn.

PAIEŠKAU VARGONININKO!

Turi mokėti gražiai rašyti lietuviškai, gerai pažinti gaidas ir atsakomai vesti chorą. Pečių kurenti nei bažnyčios valyti nereikia. Alga atsakoma.

Kun. A. Kaupas,

64 Church St.,

Pittston, Pa.

VAIKU SKYRIUS.

MOTINA.

Silpnas žiburėlis
 Pirkioje žibėjo,
 Motina prie lopšio
 Nerami stovėjo.
 Nes lauke toks vėjas
 Pūtė, ir žaibavo;
 Sodno medžiai smarkiai
 Po langais siubavo.
 Ir lietus taip lijo,
 Griausmas baisiai ūžė...
 Luš jau rodos stogas
 Ir pargrius grintužė!
 Meiliai į lopšėlį
 Motina žiūrėjo,
 Jos liudna dainutė
 Neramiai skambėjo:
 "Ak, audra, nutilkie!
 "Eglės, nesiubuokit!
 "Kūdikėlis miega,
 "Tad miegot jam duokit!
 "Tu, galingas griausme,
 "Neprikelk sūnelio!
 "Debesiai! sau kito
 "Paieškokit kelio!
 "Tu miegok, brangusis!
 "Griausmas jau mažesnis;
 "Prie maldų mamytės
 "Miegas bus ramesnis.
 "Ryt anksti pabusi
 "Ir laimingas liksi,
 "Kad saulutę, mamą
 "Prie saves užtiksi!"

Ksav. Vanagėlis.

NAUDINGA AVELĖ.

Buvo tyli ir mandagi avelė: nieko ji nekandžiojo, nes neturėjo tam tikusių dantų; niekam ji neįkyrėjo, nes nemokėjo to padaryti. Labai ji buvo gera, mandagi ir lipšni.

Avelės brolis turėjo didelius, gražiai užriestus ragus, bet jais nieko nedurė, jis nebežinojo; už ką ir kuomet galėtų ką nors badyti; jis nešiojo savo ragus tik tam, idant visi žinotų, kad jis yra avinu.

Linksma buvo jiedviem gyventi: nuo pat ryto ga-

nėsi jiedu ant gražios pievos; kartais nežinia kam subliaubdavo; kartais, nežinia ko išsigandę, bėgdavo į vieną pusę, bet nežinojo, kur ir kodėl bėga.

Apart jūdviejų bandoje buvo daug kitų avių, kurios lygiai taip elgdavosi.

Šuo visuomet padarydavo tvarką bandoje, sugrąžindamas atgal nubėgusias avis. Avis bijojo šunies, nes jis kartais skaudžiai įkąsdavęs.

Vakare, sugrįžę namo, visos avis atiduodavo pieną, jeigu jie taip godūs ir smilūs; avims to pieno nereikia, kad tik erukai būtų sotūs.

Atvykus vasaros kaitrai, sunku buvo avims, nes turėjo daug vilnų; bet žmonės nukirpo vilnas aštriomis žirklėmis. Be vilnų tapo biskį šalta, nes pradžioje birželio buvo vėsios dienos. Neilgai trukus pasidarė šilta, ir vilnos biskutį paaugo; tuojaus bus nauja skranda, kuri iki žiemai taps visai šilta.

Paėmė žmonės pieną, paėmė vilnas; bet jiems dar maža: karta atėjo tvartan, išvedė kelias avis ir vargšes papiovė. Godūs tie žmonės, godūs neapsakomai!...

Mėsą iškepė suvalgė ir ketino dar daugiau avių papiauti.

Ragus ir kanopukes įmetė katilan ir, išvirę, klįjus padarė. Iš žarnų susuko smuikai stygas; kaulus sudegino ir anglis sunaudėjo.

Liko tik oda; bet ir ją rūpestingai išdirbo, išlygino ir pasiuvo iš jos daug pirštinių, aptaisė knygas, taip kad nieko neliko iš mandagios avelės ir jos broliuko.

Ksav. Vanagėlis.

DU DRAUGU IR MEŠKA.

Ėjo per girią du draugu ir pamatė didelę mešką. Vienas jūdviejų turėjo šautuvą; jis greitai pribėgo prie medžio ir užkopo augštai. Kitas-gi puolė ant žemės ir apsimetė negyvu: jis mat žinojo, kad mirusio meška neėda.

Meška, priėjusi prie jo, pradėjo jį uostyti; bet šits nei nekrustelėjo; jis ir kvapą sulaukė. Meška, manydama, kad jis negyvas, nuėjo sau šalin.

Pirmasis, pamatęs, kad meškos jau nebėra, nulipo nuo medžio ir, besijuokdamas, pasiklausė draugo:

— Ką tau meška ausin kušteno?

O tas jam atsakė: — Meška man kalbėjo, kad biau rūš tie žmonės, kurie draugą nelaimėje apleidžia.

Ksav. Vanagėlis.

Dr. A. L. Graičunas

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių. Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.

TELEFONAS: Yards — 3162.

3312 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

DRAUGIJOS!

H. R. Morgan

laiko dirbtuve

visokiu jums rekalingu

daiktu, kaip tai: KEPURIU, KOKARDU, ŠARPU, VELIAVU ir tt.

Adresuokite:

R. H. MORGAN,

13 N. Main St., Shenandoah, Pa.

Union Ticket Agency

Seniausia Lietuviszka Banka Scrantone ir Visoje Aplinkineje

Agentura Laivakorčių ant Geriausiu Linijų

Siunčia Pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius Dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose. Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-val. vak. Nede oje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa

Taip-gi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių ir svietišku knygų visokiame kalbose

TELEFONAI: Naujas 308 — Bell 662

A. UZUMECKIS,

Lietuvis Graborius ir Balzamavotojas.

Viską išpildo geriau ir pigiau negu svetimtautis.

Persamdo karietas vestuvems, krikštinoms ir t. t.

Priima lavonus ir iš kitų miestų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

TELEFONAI: Bell Lombard 27 - 39 A
Keystone Main D

DR. MENDELSON,

LENKIŠKAS GYDYTOJAS.

50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street,
POTTSVILLE, PA.

Įvairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

"DRAUGO" AGENTAI:

St. Stanevičius, 3206 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Antanas Kasparavičius, 27 E. 23rd St., Bayonne, N. J.
Juozas Mališauskas, Forest City, Pa.
Kazimieras Skripstunas, P. O. Sugar Notch, Pa.
Antanas Gudaitis, Box 73, Silver Creek, Pa.
V. Leskevičius, P. O. Middleport, Pa.
Mikas Cibulskas, 573 Canfield Ave., Detroit, Mich.
J. Žemaitis, 126 South Pear St., Shenandoah, Pa.
T. Kizievič, Box 167, Minersville, Pa.
M. Karbauskas, 52 G. Street, So. Boston, Mass.
L. Švagždys, 171—5th Street, So. Boston, Mass.
J. Mikutaitis, 1438 Western Ave., Allegheny, Pa.
A. Radzevič, 194 New York Ave., Newark, N. J.
A. Klimavičiaitė, 321 Kensington Ave., Chicago, Ill.
A. Pocius, 10806 Wabash Ave., Chicago, Ill.
M. Duda, 51 W. — 25th Street, Chicago, Ill.
K. Strumskis, 2323 West 23 Place, Chicago, Ill.
Šaulys, 168 Beakon Street, Brighton, Mass.
J. Bartoševič, 4417 Marshfield Ave., Chicago, Ill.
J. Puseininkas, 722 Washington Ave., Braddock, Pa.
V. Bielauskas, 468 Northampton St., Easton, Pa.
M. Urbanavič, Box 33, Thomas, W. Va.
J. Antanaitis, Box 22, Swoyes, Pa.
Pr. Bukantis, 96 Centre Street, Kingston, Pa.
Juoz. Matuliavičia, 1657 Tioga St., Shamokin, Pa.
Ant. Baranauskas, 1214 Railroad St., Shamokin, Pa.
Jos. Valentinavičia, 1114 Cedar Ave., Scranton, Pa.
J. Versiackas, 65 Davidson St., Lowell, Mass.
Ignas Mkalojus, 1028 S. 2nd St., Philadelphia, Pa.
Jos. Robynsky, 163 First St., Elizabeth, N. J.
Myk. Vaicenavičius, 2 River St. Pl., W. Lynn, Mass.
Mike Šlapikevičius

Silver Creek P. O. NEW Philadelphia, Pa

Fel. Bugnelis, 454 Main Ss., Edwardsville, Pa.

Jurgis Grigutis, 38 Kedorr St., Wilkes-Barre Pa.

Mot. Čeponis, 21 Pleasant str. New Britian Conn.

Juzė Rakauckaitė, 1015—8th str., Waukegan, Ill.

S. S. Petrulis, 3312 S. Halstead str., Chicago, Ill.

Jonas Ignotas 46—22nd str. S. S. Pittsburgh, Pa.

VIENTINIS LIETUVIŠKA DIDELIS KRAUTUVAS.

Geriausiu armonikų, skripkų, klarnatų, koncertinių trubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Puikiausių dzigorėlių, lenciugėlių, visokių gražių žiedų, laketų, spilkų, kolėkų, gerų britvų, drakvojamų mašinukų, albumų, revolverių, križių, rašančių, škaplerių, guminių literų, istorijų, dainų, pasakų ir visokių maldaknygių. Gražių popierių gromatų rašymui tuziną už 25c., 5 tuzinai už \$1.00. Dailių atidaromų alatoriukų ir paviniavonių siuntimui į Lietuvą. Atsiųsk savo tikrą adresą ir už 5c. markę, o aptursi No. 3 Kataliogą su 450 paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klasės o prekės pigesnės kaip kitur; orderius išsiunčiu greitai į visus Amerikos, Kanados ir Anglijos kraštus. Kviečiu visus atlankyti su visokiais pirkiniais ir orderiais pas

K. VILKEWICH,

112 Grand St.,

St. Dep. D.

Brooklyn, N. Y.

Pajieškau vargonininko. Meldžiu atsiliepti sekančiu adresu:

Rev. B. Žindžius,
214 Ripley Place,
Elizabeth, N. J.

OFFICE NEW PHONE 37.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

Naujas Telefonas 1005.

Senas Telefonas 659.

Dr. Albert Kaufmanas,

—: GYDYTOJAS IŠ LIETUVOS. :—

Specijalistas visose ligose.

Gydo labiausiai užsisenėjusias vyrų, moterių ir vaikų ligas. Galima susikalbėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai. Yra daktaru keletu lietuvių ir lenku kuopu Turi mašiną, su kuria galima matyti ir pažinti ligas kune, kaip per stiklą, užtai ligos yra tikrai ir greitai išgydomos.

Priima nuo 8 iki 10 val. išryto, nuo 2 iki 4 popiet,
nuo 7 iki 9 vakare.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGO"**SPAUSTUVE**

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA
— IVAIRIŲ IVAIRIAUSIUS DARBUS

**SPAUDINA
PIGIAI****UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS****KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,**

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St.

Wilkes-Barre, Pa.

ADRESAI CENTRO VYRIAUSYBĖS SUSIV. LIET.**RYMO-KAT. AMERIKOJE:****KUN. S. PAUTIENIUS** prezidentas

P. O. Girardville, Pa.

JONAS RIKTERAITIS vice-prez.,

67 James St., Waterbury, Conn.

KAZYS KRUSINSKAS seretorius,

457 — 17th St., Brooklyn, N. Y.

REV. V. STAKNEVIČIUS, išdininkas,

207 Adams Str. Newark, N. J.

Globėjai kasos:**JONAS VIERAITIS**,

107 So. Harding St., Worcester, Mass.

KAZYS VAŠKEVYČIA,

186 Jefferson St., Newark, N. J.

KUN. V. VIZGIRDA knygius,

190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

KUN. V. STAKNEVIČIA dvasiškas vadovas,

207 Adams St., Newark, N. J.

FABIOLĖ

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytautas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.

Tautietai! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontraktierius **MIKAS SLAPIKEVIČIUS**, New Philadelphia Pa.

Nauja Knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas**KUN. S. PAUTIENIAUS.**

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui**Adresas: REV. S. PAUTIENIUS,****GIRARDVILLE, PA.****MOKYKIMĖS PATIS.**

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00.

Vaikų draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c.

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c.

Aritmetika mokytis rokundų be mokytojo su paveikslais (apdaryta) 35c. Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu: **P. MIKOLAINIS,**

Box 62

NEW YORK CITY.**BEN. J. KMELEWSKI**

— NAUJAS TELEFONAS 1357. —

Parsiduoda laivakortės ant geriausių linijų. Siūnčia pinigus į seną kraują greitai ir saugiai. Žemės ir Notarijaus dalykai taipogi doviernastis.

102 North Sherman St., — — **WILKES-BARRE, PA.**